

Урядовий орган Українського Народного Союзу. -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ., субота 28-го грудня 1916.

Ч. 154.

VOL. XXIV.

JERSEY CITY, N. J., Saturday, December 23, 1916.

No. 154.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН В СПРАВІ МИРА.

Непогода утруднює даліші воєнні операції союзних військ в Румунії.

Англійські власті забрали за 9 місяців 41.000 мішків почти.

НОВА ЗМІНА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ В АВСТРІЇ.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН ВИСЛАВ ДО ВСІХ ДЕРЖАВ НОТУ В СПРАВІ МИРА.

ВАШІНГТОН, 20. грудня. — Президент Вільсон поручив нині секретарю для заграничних справ, Лєнсінгю, вислати до всіх воюючих і нейтральних держав ноту в справі мира.

В урядових кругах панує переконання, що воюючі держави будуть мусіти вислухати пропозицію президента. З другої знової сторони з річю майже певною, що більшість нейтральних держав, коли не всі, будуть старатися, щоб не лише прискорити конець теперішньої війни, але також виключити на будуче того рода катастрофу.

Президент Вільсон висказує у своїй мировій ноті надію, що воюючі держави розважуватимуть його пропозицію, тим більше, коли вони походять не лише від приятеля, але також від представителя нейтральної держави, якої інтереси з причини війни є поважно порушені і яка тому на случай дальшого ведення війни мусить знати способи свої інтереси боронити.

Президент збивав воюючі держави висказати явно свої погляди щодо ухвалення, під якими війна могла би бути покінчена, та подати прохання, які після їх гадки мали би дати гарантію, щоб на будуче не могло прийти до подібної катастрофи.

Дальше підносить президент, що кожна воююча держава заявляє зі своєї сторони, що вона стремить до охорони слабих народів і держав. Тогосамої гадки є також і Злучених Держав.

Нота кінчить свої основні слова: "Можє бути, що мир є вже ближче, ніж ми сего сподіваємося. Можє бути, що у світі, на яких стоять обі сторони воюючих держав, не є так великі, як загалом припускають. Можє бути, що виміна такої промовистої бодай дорогою до конференції, яка може дати почини до переведення згоди між державами світа.

"Президент не предкаже миру; він не просить, ся навіть, на посередника. Президент робить лише пропозицію, щоб обі сторони вислухали його прохання, аби ми остаточно довідалися ся, як далеко можливе."

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

МІСЦЕВІ БОї НАД БИСТРИЦЕЮ.

БЕРЛІН, 20. грудня. — В останніх днях на східнім терені війни не зайшли жадні важніші зміни.

Лише на східнім березі Золотої Бистриці прийшло до місцевих боїв.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

"АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: На румунських терені війни не зайшли жадні важніші зміни.

"В північній частині Добруджі неприятель ставить ще в деяких місцях сильний опір.

"АРМІЯ АРХ. ЛЕОПОЛЬДА: На Волині, на захід від Луцька, і на півночі, над Дніпром, Москалі заперезали дальні напади."

"АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: На Волині, на захід від Луцька, і на півночі, над Дніпром, Москалі заперезали дальні напади."

НАСТУП СОЮЗНИХ ВІЙСК НА ЗАХІД ВІД БРОДІВ.

ПЕТРОГРАД, 20. грудня. — Російський урядовий рапорт звучить:

"В околиці на полулевіній захід від Бродів неприятели по півгодинній беззастановній бомбардуванню перешли наступ на наші становища. Наші огні змусили неприятели до відвою. Поповні зусилля неприятели показали ся рівнож безуспішними.

мандантом румунських військ в Семигороді, відіхав з Румунії назад до Франції. Також англійські офіцери, які належали до головного румунського штабу, намагаються ся вже в дорозі до Англії.

РУМУНСЬКІ ОФІЦЕРИ УХИЛЯЮТЬСЯ ВІД СЛУЖБИ В ПОЛІ.

БЕРЛІН, 20. грудня. — Урядова румунська часопись "Інценденс Румун" доносить:

"Душається ся багато випадків, що ранені офіцери, прийшовши назад до здоров'я, удають дальше хорих або роблять себе штучними способами неспособними до дальшої військової служби. З тої причини шпиталі переповнені хорими офіцерами. В румунській армії дається ся відчувати шкловитий брак офіцерів. Військові власті покладали до життя сілду комісії, якої ціллю є перевести дуже точні огляди всіх тих офіцерів, які є записані на лістах хорих. Офіцери, які чують ся вже здоровими, визнають, щоби явили ся сегочас у своїх полках; в противний случаю будуть уважані за дезертирів."

ЛИШЕ ПОМЕНЬШІ БИТВІ В КАРПАТАХ І В РУМУНІЇ.

БЕРЛІН, 21. грудня. — На лівім березі Золотої Бистриці австрійсько-угорські війська відбили знової чотири напади Москалів. Дальше на полудне союзні війська заняли ряд російських становищ.

Війска Макензена здобули на границі Волищини і Молдавії кілька важніших становищ, які мали у своїх руках задні румунські патрулі.

Урядовий звіт німецького головного штабу звучить:

"АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: Між Двинськом а озером Нароч перестала артилерія ставе шораз сильніша. Російські відділи переводили безуспішні напади на північ від озера Дресвяти.

"Над Стоходом робили Москалі зусилля відізкати терен, який втратили в попередніх днях, але без успіху.

"АРМІЯ АРХ. ЛЕОПОЛЬДА: Австрійсько-угорські війська зломали чотири напади Москалів над Золотою Бистрицею в околиці Меште-Канешти. Дальше на полудне союзним військам удало ся прогнати неприятели з деяких важніших, ним занятих становищ.

"АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: На границі Молдавії і Волищини союзні війська прогнали неприятели з кількох становищ, які находили ся в руках задніх несприятельських патрулів."

В ПІВНІЧНІЙ ДОБРУДЖІ МОСКАЛІ ПАЛЯТЬ СЕЛА І МІСТОЧКА.

СОФІЯ, 18. грудня. — Болгарський рапорт звучить:

"Болгарська кіннота обсадила містечко Бабагач. Мешканці вижили побіжками на стрічу. Підчас відвоюту Москалі спалили в містечку всі важніші будинки. Таксамо Москалі спалили всі околиці села."

РУМУНСЬКИЙ ПОЛІТИК КАРП ОСТЕРГАВ КОРОЛЯ ПЕРЕД ВІЙНОЮ.

БЕРЛІН, 20. грудня. — Воєнні кореспонденти, які перебувають під своєю по-

В АВСТРІЇ:

НОВА ЗМІНА АВСТРІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ.

БЕРЛІН, 20. грудня. — Александров Шліцімлеров не вдало ся утворити нового кабінету і тому поручено сю задачу кн. Клям Мартінічю, бувшому міністрові рільництва.

А. Шліцімлер має війти до нового кабінету як міністер фінансів.

СПІЛЬНА АКЦІЯ НІМЕЧЧИНИ І АВСТРІЇ В СПРАВІ ПОЖИВИ.

АМСТЕРДАМ, 20. грудня. — Адольф Батокі, директор бюро поживи в Німеччині, відбув довгу конференцію у Відні і в Будапешті в цілі урегулювання справ, які дучуть ся зі справою запровадження союзних держав.

Аби управління її єю акцією, ухвалено, щоб бюро поживи в Австрії

неї офіцери, прийшовши назад до здоров'я, удають дальше хорих або роблять себе штучними способами неспособними до дальшої військової служби. З тої причини шпиталі переповнені хорими офіцерами. В румунській армії дається ся відчувати шкловитий брак офіцерів. Військові власті покладали до життя сілду комісії, якої ціллю є перевести дуже точні огляди всіх тих офіцерів, які є записані на лістах хорих. Офіцери, які чують ся вже здоровими, визнають, щоби явили ся сегочас у своїх полках; в противний случаю будуть уважані за дезертирів."

ру в Румунії, оповідають про свою стрічу з Петром Карпом, зізнаним політиком румунським.

Ще на останній засіданні державної ради Карп остерігав румунське правительство перед виповідженем війни і додержував задержати дальшіше нейтралітет. По розбиттю румунських військ і після утчі королів та властей а Букарешту Карп перебував на селі недалеко Букарешту. Коли союзні війська заняли Букарешт, Карп назад повернувся до міста і там замешкав.

На останній засіданні державної ради, на яким порішено виповіджене війни Австрії, Карп звертав увагу короля, що Росія представляє для Румунії найбільшу небезпечу та що король наразив себе на втрату престоло.

По виповідженю війни зявив ся у Карпа адютант румунського короля і заявив йому, що він має право його сегочас увязнити, але покищо лишає його в спокою.

Яко причини виступлення Румунії до війни подає Карп отже: "Політика в Румунії сповидає в руках малот горстких людей. Народні маси є при нічмі. Війну спричинила лише вища класа."

Коли Карп одержав вістку, що Ллойд Джордж зібрав президентом англійського кабінету, сказав отсі слова: "Сей чоловік приведе свій край до руїни".

Угорщині вислали своїх заступників до німецького бюро поживи і навідо-рот.

На нарадах піднесено також справу подолу збіжів і інших артикулів поживи, які попали в руки союзних військ у Румунії.

"Точних чисел щодо кількості до-бичи в Румунії ще нема", заявив Батокі, "але її кількість в кождім случаю переходить вої сподівання."

АНГЛІЙЦІ І ФРАНЦУЗИ ЗРАБУВАЛИ ЗА 9 МІСЯЦІВ 41.000 МІШКІВ ПОЧТИ.

БЕРЛІН, 20. грудня. — Від грудня 1915 р. по конець вересня 1916 р. англійські і французькі власті забрали 24.200 мішків почти, призначених для центральных держав.

В Росії:

ВЕЛИКА НУЖДА В РОСІЇ.

НЮ ЙОРК, 20. грудня. — Поміж дорожжями, які прибули нині на кораблі "Оскар II." до Нью Йорку, приїхав також член запомогового комітету для Жидів в Росії, Борис Шумахер.

Шумахер оповідає, що в Росії є сильне стремління за дальшим веденням війни, хоч є також партія, яка воліла би, аби війну закінчили.

В Росії панує терен велика дорожн. Засоби дров, угля і нафти є шораз то менші. Хліб коштує 12 до 14 копійок за пів фунта; фунт цукру 1 рубель 20 коп.; фунт бараболь 9 до 11 коп.; кварта молока 18 до 24 коп. Масло коштує 1 рубль 20 коп. за фунт і можна його купити лише у визначених днях. Помімо сильної акції ріжних запомогових комітетів нужда дуже велика. Богато дітків померло з голоду.

В РОСІЇ:

ВЕЛИКА НУЖДА В РОСІЇ.

НЮ ЙОРК, 20. грудня. — Поміж дорожжями, які прибули нині на кораблі "Оскар II." до Нью Йорку, приїхав також член запомогового комітету для Жидів в Росії, Борис Шумахер.

Шумахер оповідає, що в Росії є сильне стремління за дальшим веденням війни, хоч є також партія, яка воліла би, аби війну закінчили.

В Росії панує терен велика дорожн. Засоби дров, угля і нафти є шораз то менші. Хліб коштує 12 до 14 копійок за пів фунта; фунт цукру 1 рубель 20 коп.; фунт бараболь 9 до 11 коп.; кварта молока 18 до 24 коп. Масло коштує 1 рубль 20 коп. за фунт і можна його купити лише у визначених днях. Помімо сильної акції ріжних запомогових комітетів нужда дуже велика. Богато дітків померло з голоду.

В АНГЛІЇ:

АНГЛІЯ УВІЛЬНЯЄ З ТЮРМИ УЧАСНИКІВ ІРЛАНДСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ЛОНДОН, 21. грудня. — Англійське правительство рішило увільнити полонених Ірландців, яких взято у неволю підчас повстання в Ірландії. З німцем новітня сего року находило ся в тюрмах 576 ірландських повстанців.

В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ УХВАЛЕНО ПІДВИСНЕНЕ АРМІЇ О 1.000.000 ЛЮДИЙ.

ЛОНДОН, 20. грудня. — В палаті лордів перейшло нині внесенне правительством щодо підвиснення статусу армії. Дотична резолюція звучить: "Дальше число жовнірів, не перевищує одного мільона людей, має бути покликано до повнення воєнної служби у своїй державі і за її границями."

НА МОРЕ:

ФРАНЦУСЬКИЙ КРУЖЛЯК ЗАТОПИВ ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ З ВІЙСКОМ.

ПАРИЖ, 21. грудня. — Французський кружляк "Ернест Ренан" з причини заудару затопив недалеко Марселі італійський корабель транспортний, розтинаючи його на дві частини. На кораблі находив ся транспорт італійських жовнірів, які їхали на урюнок. Богато людей потонуло. Загалом удало ся врятувати всього 120 людей.

КАЛЕНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

на 1917 рік

У ТІМ КАЛЕНДАРІ Є 76 РІЖНИХ ІЛЮСТРАЦІЙ, ПО-НАЙБІЛЬШОМУ З ВОЄСНИХ ТЕРЕНІВ І ГАЛИЧИН, БУКОВИНИ І НА ВОЛИНІ.

КАЛЕНДАР МАЄ 240 СТОРІН І КОШТУЄ ВСЬОГО 50 ЦЕНТІВ. ПОСЛІЖІТЬ СЯ З ЗАМОВЛЕННЯМИ, 50 НАКЛАД НА ВЕЛИЧИН.

Присилати замовлення на адресу:

"СВОБОДА".

83 Grand St., Jersey City, N. J.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Thursday, Saturday
and Sunday by Ukrainian National Association at 83 Grand
Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.
JOSEPH STEWICK, editor
Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
48 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the
Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of
March 3, 1879.

SUBSCRIPTIONS: ПЕРИОДИКАТА:
in United States: В Америці: Держави:
\$2.50 per year на рік \$2.50
\$1.25 per 6 months на 6 місяців \$1.25
\$0.60 per 3 months на 3 місяці \$0.60
in Jersey City and to foreign countries: в місті Джерсі-Сіті і в інших країнах:
\$2.50 per year на рік \$2.50
\$1.25 per 6 months на 6 місяців \$1.25
\$0.60 per 3 months на 3 місяці \$0.60
Single copy 3 cents. Подорожні листи 3 центи.

On every Friday address labels are sent 5 cents.
Address: СВОБОДА
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
For non-orders a check or cash is necessary at the address
"СВОБОДА".
При замовленні замовлення надіслати додати монет-
ордер або чек.
Число телефонів 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION
OF UNIVERSITY AND COLLEGE
GRADUATES
OF UKRAINE
IN THE U.S.A.
200 Madison Ave., New York City, N.Y.
On all envelopes please write "СВОБОДА" редакція
не відповідає. — Рукописи не повертає.

З біжучою хвилі.

Найповільніші часом, які наслідки з Росії в нашу редакцію, доносять, що Російський міністерство пр. А. Шенітського поспішає, як Святиний Син, податкувати у скоріш часі перевести його зі Сходу до одного з монастирів у південній Росії (на Україні).

Орган Федерації оголошено недавно великими буквами, що Українська Пост-Роб. Організація, як органом часопису, "Гайдамаки", прогала процес з п. І. Ковтуном з Нью Йорку і має заплатити пошкодваному 25,000 доларів.

В найповільніші часі, "Гайдамаки" (51) з поміщені в ньому від трьохсот великих двохсот Вільяма Райха, в котрі він говорить, що був у Нью Йорку, розшував усі суди ньюйоркського суду і в жаданні з тих судів не знайшов ніякої записки про якийсьбудь процес проти Укр. Пост-Роб. Організації. Мені здається, як, каже при кінці свого листа адвокат Райх, що опубліковані всі справи в скрентонській "Народній Волю" було зроблено в ті цілі, щоб несподівано заглянути організації.

У 50-ти числі "Гайдамаки" головний урядник Укр. Пост-Роб. Організації оголошений знаву, що про який процес нічого ніколи не знають.

Колі би тепер Укр. Пост-Роб. Організація закаркала "Народну Волю" за публічне огорення, то готова виплати від неї тих 25,000 доларів, які "Гайдамаки" мали бійно заплатити п. І. Ковтуну.

"Народна Воля", як орган Федерації, хотіла піти на це, "Гайдамаки" за те, що вони є "вором" Федерації, а тимчасом готова бекнути за широкі неправдиві вистіпи. Колом воно так справді стало ся, то "Народна Воля", згідно Руський Народний Союз, міг би мати трошки більші видатки ніж за "Матюшину чоботи".

Одна канадійська жінка записала на добродійний цілі квоту \$201,599, але з тих застереженням, що з того добродійства не ємь ніколи користати жаден Німець, Австрія або Турок.

Часопись "Джордж Джернал", обговорюючи сю справу, каже, що дотична жінка не має в голові всіх потрібних клепок, а найважливіше — не має повноти про суть добродійності. І справді, така "добродійність" то наче дивні безсердця, або євчиця без кнота.

Петроградське "Новое Время" (ч. 14,589) дописує, що єми дивні вистіпи додержанний декрет до фінської сенату, який заважає кожного урядника в Фінляндії, щоб він в як найкоротший час зложив іспит з російської мови. Дуже легко передвидіти, які іслідники мати-ме сей декрет. Фінські урядники не знають по російській, щоб будуть приналежні відітнути свої посади Росіянам.

Часопись "Афтеншостен" пише, що російські вистіпи несподівано усіх Фінляндців від 19 до 25-ти віку на східний фронт, де вони будуть копати вояні окопи. Чи се мало би бути початком примусової військової служби в Фінляндії?

Лучше пізно, як ніколи.

В слідуючий понеділок розпочнуть ся загальні збори представителів українських централних організацій в цілі основи спільного товариства "Української Ради" і в цілі зложена плану праці того товариства на найближчий час.

Майже півтора року минує від хвилі, коли війна обгорнула цілу Європу. Від півтора року наш рідний край стар відомчим кровавих боїв. Від півтора року наші брати в старім краю засуджені на страшні переселювані від ворогів, чужих і своїх. Сотні тисяч наших братів нині в могилах; одні погалили від кулі, інші з голоду; одні згинули на побовищах, інші в тюрмах і на заслання.

А що робили за того півтора року американські Українці? Чи припишли вони з поміччю рідним братям в старім краю? Чи припишли ся чим до піднесення української справи?

Колі по довгих трудах і заходах удало ся остаточно прийти до якогось розуміння і скликано Український Союз, на яким зложено план найкращейшої праці, то всі мали надію, що безгласно скінчить ся і народна праця поплине сильною і живою струмою. На жаль, наші заклади. Минув цілий рік від часу Українського Союзу, а праця на народній полі стоїть як в досі там, де була перед кровом. Люди, яким український загал повірив в своїй народних справах, зовсім не відповіли своїм завданням. Замість згоди і праці, вони внесли пошесті, те більшу незгоду і новий, те більший роздор.

І нині, коли українському народові грізять як найбільша небезпека, коли українському народові грізять утратити той кріпкий прав, які він має перед війною, коли нашому народові грізять небезпека, що він може після війни опинити ся під власттю двох наших відчужених ворогів, Москви і Польщі, то люди, яким народ віддав свою праця в народних справах, по нинішній день не вислали нічого меморіалу в українській справі, нічого меморіалу проти насильства на український народ.

Ми не хочемо нині виходити в причину, длячого Федерація не хотіла цього зробити. Треба одиак пригадати, що меморіал, ухвалений на Український Союз, був зложений заходами Української Народної Ради ще два місяці перед війною.

В ОБОРОНІ ПРАВД.

Принадломо дістала ся мені в руки "Народна Воля" з дня 9 грудня с. р. і я прочитав старі під заг. "За Федерацию України", підписану М. Сичинським. Не беру ся до "файту" з п. М. Сичинським, бо я сховаю нікого, крім вірних ворогів України, не "файтувати". Не буду воявати таким способом М. Сичинським, бо се проти мого засад. Я лише річово представляю одну "неправду", яка буймою ідією не мене не ся, щоб стати смертельним ударом для Федерації, а півдальним ударом для організації "Української Ради". Загальнові лішаю оцінку: чия правда, а чия неправда.

П. М. Сичинський пише у згаданій статті: "Ньюйоркський орган рішав, що Федерація Українська організація проти-перевозу. Во не хотіла померати підтримувати в якійсь формі, що не було в нас ні сам не хотіли виступити, бо для них перша — то паролітичний інтерес, що підтримувати і Сичинський і кожен повинен іти слідом за ним. Та воно не всі слухає першого так думали. Тоді утворився на зліз другий член ньюйоркського куріа. О. Сидорук з Паскевіч і заклади, очевидно при замітці злизи двохсот і в мейні гайди: "Сам Сичинський сказав мені, що належить до такої організації як Федерація України — то для складання істоті і тавої, і сам Сичинський сказав мені, що Федерація України повинна не буде припиняти".

І М. Сичинський і Сичинський ні танки, ні нехиті думки. Сидорук не робив, ні з ним не говорив. Він був складом при одній розмові, та не міг чути ні відсутності того, що не говорив. Та на основі той нехитий ідія складання рішав обидва переконують нашу організацію "Українську Раду", ту, що була з Федерації.

"Неправда" про яку говорив п. М. Сичинський виглядає так: Недавно по тім, як Впр. О. П. Понятинський зистав Адміністратором, був в тім часі офіс в Ньюйорку. Десь коло години 3-тої пополуночі припишли там також п. М. Сичинський і М. Цеглинський. По короткій розмові на різні теми пояснили їхнє свого приходу. "Чи не було нікого з яких способів, щоб утворити священицтво до спільної праці". На питання як, вийшли дві пропозиції. П. М. Сичинський виступив з проектом, щоб священики вступили до Федерації України, яку можна зформувати в той спосіб, щоб утворити ся з неї президент, терія і соціалізм. Бо сам се розумію, що священикам не слід засилати разом з Бичинським, а хоч би навіть з Сичинським. Але я можу утворити ся з ескертарів в Федерації, коли-ма бути переіскодно до злизи. Я можу так само зложити Федерації правити для Федерації".

На се я сказав, що така реформа годі годі потягнути за собою різні непорозуміння, тому і не добре було погоджувати ті справи в той спосіб.

Осмі. Описав Впр. О. Понятинський пійшов на мітинг до гай, а ми всі три на вечеру до Штегера і там провадили ті уклади далі. Десь по 10-й годині прийшов Впр. О. Понятинський і п. Т. Касків, який учитель з Ньюйорку. В їх присутності вийшов п. М. Цеглинський і ще раз пійшов. Ми сиділи там до години 12-тої.

Мене наміть не мислять, я пішов докладно пригадує собі цілу розмову. На доказ пам'ятливості того дня я можу подати навіть такі дрібнички, що котрий з нас в тім вечеру.

Мене не обходить се, чи Ваші проекти пропозиції були ширі чи проважніші, чи константу факт, що така розмова несл ся і зявляю публічно, що вона правдива. Свідком дома був Впр. О. Адміністратор, а в реставрації в п. Теодозій Касків.

Пасків, М. Дж., 20 грудня 1916.
О. Естакій Сидорук.

ЧН ГІДНІ МІ ВОЛІ І СВОБОД?

Наша матеріальна поміч для України. Се, що ми цілком відвернули ся від своїх братів в старім краю в часі їх пригрозі положення, і спускаємо ся тільки на те, щоб вони або хотіли, нічого не можучи зявляю публічно, що вона правдива. Свідком дома був Впр. О. Адміністратор, а в реставрації в п. Теодозій Касків.

Ми, американські Українці, не повинні гратити наді на визволення нашого народу. Ми лише возмєм ся до праці з цією сілою і не пропустим ані одної нагоди, щоб сей народ визволив. Ми не повинні спочивати і знеохочувати ся в нашій праці, а в часі грозячої більшої небезпеки для нашого народу ми повинні стати ся як завітніми людьми і поки правда по нашій стороні, то наші змагання, наша праця мулять принести бажані успіхи.

Кінцувалою собі ми на початку війни о много більше відчували недолю наших нещасних братів ніж тепер; ми тепер так гейби призначили ся до сього; так як би наші брати повніли в такій нужді нахолод, а ми не повинні собі нічого з того робити. Як пригадуємо собі ми на початку війни скільки могли скласти жертви на біди сироти і вдови по полягах наших жовнірах, на агітацію поміч чужинцям в цілі позначення їх з українським народом і він злизи. Ми були свідками сього, що належало велику українського народу, який вже від війни стоїть а чужій армі, а що надійшла хвиля поразки з віковичними ворогами, то ми чули ся обов'язані взяти участь у визвольній боротьбі нашого народу на його рідній землі і і прискорити кінць тяжкої темноти і неволи.

Світ зміняєт ся і ми змінили ся. Нині можна почути таке поміч нашими безчинними Українцями: "Як буде добре в старім краю, як буде вільність, то поїду до нього; а як буде так, як перелілю, то лише остати ся тут і навіть не гадати про старий край". Розберім такі слова. Чи се є патріотизм? Культурний народ не поступає так, що коли в його вітні чини, то доброту і свободу, то сей народ старієт ся ріжними способами поширювати свої вітні чини в інші держави через переселення ся до них. Коли жоді вітні чини грізять якась небезпека, то сей народ буймою ідією в ріжні сторони в цілі приєднання собі примусово, якими у всякі способи ратує свою вітчину. А у нас зовсім протинно. Кілько соток душ найшов би поміч нашим народом, котрі се центя не дали на жадні народні цілі, на

Прийде тепла весна, Віджизь весна зима, Плісше праця-робота, Шензе лід, шензе сніг, Пісше твоїм заду, На все шензе скорбота.

Складайте жертви на фонд імені ІВАНА ФРАНКА!

Старий рік добігає кінця. Приходиться новий 1917 рік.

ПРИ ЗМІНІ РОКУ ТРЕБА КОНЕЧНО ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ НА "СВОБОДУ".

Се мусть зробити кожний давній передплатник. Але є такі Українці, котрі се дотепер не платили за "Свободу". А прець в тих винних часах, коли ми мусили бороти ся з ворогами, цілий народ український повинен передплатувати свою рідну газету на чужині, "Свободу".

"Свобода" коштує:
НА РІК \$2.50 :: НА ПІВ РОКУ \$1.25 :: НА 4 МІСЯЦІ \$1.00
В місті Джерсі Сіті і поза границями Злучених Держав:
Річно \$3.25 :: пірвічно \$1.75 :: на чверть року \$1.00.
Адреса "Свобода" така:
"СВОБОДА", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДЕЯКИ ЦІНИ НАПІВІ:		ВІНА:	
Червона м'ягшана	Ціна за галон:	Огайське червоне, солоне	Ціна за галон:
Біла м'ягшана	\$200 250 300	Огайське, біле, солоне	\$100 125
Піч червона	200 250 300	Огайське, біле, солодке	100 125
Піч біла	200 250 300	Огайське, біле, солодке	100 125
Борскача-Гренівська	450 500 600	Найст. старе, біле, насиче	150 200
Роспаша-Чикагська	200 250 300	Найст. старе, черв. насиче	150 200
Чикагське	200 250 300	Найкраще Фінтсбург	150 200
Чикагське шпирит	300 350 400	Найкраще Фінтсбург	150 200
Чикагське	200 250 300	Чисте червоно вино	250 300
Кукурудна горілка	200 250 300	Найкраще Фінтсбург	150 200
Черешнева	200 250 300	Найкраще Фінтсбург	150 200
Гуашана	250 300 350	Найкраще Фінтсбург	150 200
Яблосина	200 250 300	Найкраще Фінтсбург	150 200
Яблосина	200 250 300	Найкраще Фінтсбург	150 200
Кокос	200 250 300	Найкраще Фінтсбург	150 200
Роспаша	200 250 300 350	Бандері	150 200
Кокос	250 300 350	Жидковудне Грін	150 200
Нам	250 300 350	Жидковудне Грін	150 200

